

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Oboer/128/2014
Identifikačné číslo spisu:	7213206494
Dátum vydania rozhodnutia:	26.03.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Ľubomíra Kúdelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:7213206494.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného PRO CIVITAS s. r. o., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 45 869 464, zastúpeného advokátskou kanceláriou verita, s. r. o., so sídlom Karpatská 18, 811 05 Bratislava, IČO: 35 940 875 proti povinnej D. A., nar. XX. J. XXXX, bytom G., o vymoženie 215,51 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 38Er/848/2013, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo dňa 27. novembra 2013 č. k. 14CoE/218/2013-26, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie o d m i e t a.
- II. Povinnej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Súdny exekútor požiadal exekučný súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (§ 44 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov - ďalej len „Exekučný poriadok“) na základe rozhodcovského rozsudku zo dňa 20. 01. 2012 sp. zn. IBC12100204, ktorý vydal STÁLY ROZHODCOVSKÝ SÚD zriadený pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIÁČNÁ, a. s., so sídlom Trnavská cesta 7, Bratislava, IČO: 35 862 882 (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“).

Okresný súd Košice II uznesením zo dňa 09. 05. 2013 č. k. 38Er/848/2013-12 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na ust. § 44 ods. 2 exekučného poriadku a uviedol, že pri rozhodovaní o udelení alebo neudelení poverenia na vykonanie exekúcie skúma len to, či predložená žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul sú v súlade so zákonom, neskúma materiálnu stránku, resp. vecnú správnosť vykonateľných rozhodnutí, ktoré sú exekučným titulom. Ďalej vychádza z ust. § 45 ods. 1 písm. b/ alebo c/, § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Pri posudzovaní Zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretá medzi právnym predchodcom oprávneného a povinnou dňa 16. 04. 2008 (ďalej len „zmluva o úvere“) má povahu spotrebiteľskej zmluvy podľa ust. § 52 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka a podľa zákonov o spotrebiteľských úveroch. Súčasťou zmluvy o úvere sú zmluvné dojednania, ktoré v čl. 11.2 obchodných podmienok obsahujú riešenie akýchkoľvek sporov dohodou. Ak k dohode nedôjde, uplatní

sa rozhodcovská doložka. Súd z obsahu rozhodcovskej doložky vyvodil, že nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu. Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dojednaná, a ktorá vyžaduje riešenie sporov v rozhodcovskom konaní bráni tomu, aby bol na jej základe vydaný rozhodcovský rozsudok. Rozhodcovská doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu. Ďalej uviedol, že rozhodcovská doložka sa nedá považovať za individuálne dojednanú. Súd považoval rozhodcovskú doložku za neprijateľnú podmienku, ktorá je neplatná.

Na odvolanie oprávneného Krajský súd Košice uznesením zo dňa 27. 11. 2013 č. k. 14CoE/218/2013-26 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil a účastníkom nepriznal trovy odvolacieho konania. V odôvodnení rozhodnutia s odkazom na ust. § 45 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní a § 45 ods. 2 Exekučného poriadku uviedol, že exekučný súd je oprávnený i povinný, a to už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie z úradnej povinnosti skúmať, či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje povinného na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Ďalej uviedol, že právny vzťah medzi účastníkmi konania je založený spotrebiteľskou zmluvou o úvere. Rozhodcovská doložka v bode 11.1 bod 10.2. všeobecných podmienok pre úver, ktorá mala založiť legitimitu pre exekučný titul znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal, mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým jej ustanoveniam, teda aj rozhodcovskému konaniu. Keďže predmetná rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, je v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka neplatná, a teda nebola založená právomoc rozhodcovského súdu v danej veci konať a rozhodnúť. Rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul je preto právne neúčinný, nulitný, neschopný vyvolať právne následky. Na základe uvedeného odvolací súd vyslovil, že postup súdu prvého stupňa bol správny a v súlade so zákonom a napadnuté uznesenie ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p. tak, ako vyplýva z výroku rozhodnutia.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie, v ktorom navrhol, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zmenil tak, že „poverí súdneho exekútora vykonaním exekúcie“, alebo alternatívne, aby rozhodnutia oboch súdov nižších stupňov zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Prípustnosť a dôvodnosť dovolania odôvodňoval ust. § 241 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 237 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), že sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ust. § 237 písm. d/ O. s. p., že v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, ust. § 237 písm. e/ O. s. p., že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, ust. § 237 písm. f/ O. s. p., že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred ním. Prípustnosť dovolania odvodzoval aj z ust. § 238 ods. 3 O. s. p. Ďalej svoje dovolanie odôvodňoval ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p., že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas oprávnená zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je prípustné dovolanie, sú vymenované v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadol oprávnený dovoláním, nemá znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Dovolanie preto podľa ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. prípustné nie je.

Prípustnosť dovolania oprávneného by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/ a g/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom

konaní najavo, preto prípustnosť dovolania z týchto ustanovení nevyplýva.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávneného, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť dovolania podaného v preskúmvanej veci, sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v dovolacom konaní v procesnom postavení dovolateľa sp. zn. 3Cdo/243/2012, sp. zn. 2Cdo/253/2012, sp. zn. 2Cdo/278/2012, sp. zn. 4Cdo/308/2012, sp. zn. 3Cdo/295/2012, sp. zn. 3Cdo/227/2012, sp. zn. 3Cdo/237/2012 a konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. S prihliadnutím na požiadavku procesnej ekonomiky, preto najvyšší súd na odôvodnenia týchto rozhodnutí v podrobnostiach poukazuje s tým, že sa s nimi v plnom rozsahu stotožňuje aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku najvyšší súd konštatoval, že:

1. prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O. s. p.) je daná iba ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť; rozhodovanie súdov v exekučných veciach ale vyplýva priamo zo zákona (viď napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku),
2. prekážku rozsúdenej veci (§ 237 písm. d/ O. s. p.) pre exekučné konanie netvorí rozhodcovský rozsudok vydaný v rozhodcovskom konaní, lebo rozhodcovské konanie nemá charakter exekučného konania,
3. ustanovenie § 237 písm. e/ O. s. p. dopadá len na tie prípady, v ktorých súd prejednal a meritórne rozhodol vec, hoci nebol podaný žiadny návrh na začatie konania vo veci, ktorá nemôže začať bez návrhu (oprávnená ale podala návrh na vykonanie exekúcie),
4. pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku sa vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu, pričom oboznamovanie s obsahom listín zamerané na posúdenie splnenia podmienok konania sa nemusí vykonávať na pojednávaní, a za prítomnosti oprávneného a povinného,
5. ak sa exekúcia navrhuje na podklade rozhodnutia takého rozhodcovského súdu, ktorý nemal právomoc vydať ho, zamietnutím žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sa oprávnenej neodopiera právo na výkon rozhodnutia,
6. pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor so spotrebiteľom prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok (R 46/2012),
7. pre úplnosť treba tiež uviesť, že postup banky nezodpovedal v danom prípade § 93b ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách (táto námietka v priebehu konania bola vznesená), lebo rozhodcovská doložka nebola naformulovaná tak, aby založila právomoc rozhodcovského súdu zriadeného bankami alebo ich záujmovým združením (viď § 67 ods. 1 a 2 zákona č. 510/2002 Z. z. o platobnom styku a o doplnení a zmene niektorých zákonov),

K uvedeným záverom (viď bod 1. až 7.) najvyšší súd dospel aj v preskúmvanej veci. Dovolací súd sa stotožňuje s názorom, že v danom prípade uzavretá rozhodcovská doložka - z dôvodov vysvetlených už súdmi nižších stupňov - je neprijateľná podmienka spotrebiteľskej zmluvy (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka), čo zakladá jej neplatnosť. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vydať označený rozhodcovský rozsudok, ktorý vzhľadom na to nie je vykonateľný exekučný titul.

Dovolateľom namietaná neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení súdov, nepreskúmateľnosť ich rozhodnutí (R 111/1998 a tiež III. ÚS 551/2012) a nesprávnosť právneho posúdenia, na ktorom tieto rozhodnutia spočívajú (R 54/2012), nie sú vady konania v zmysle § 237 O. s. p. a prípustnosť dovolania nezakladajú.

Dovolací dôvod opierajúci sa o ust. § 238 ods. 3 O. s. p. vyhodnotil dovolací súd ako nedôvodný. Podľa § 238 ods. 3 O. s. p. je dovolanie tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak dovolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že

je dovolanie prípustné, pretože ide o otázku zásadného právneho významu. V danej veci jednak súdy nerozhodovali rozsudkom, ale uznesením a dovolanie nebolo pripustené.

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania tvrdených dovolateľom, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O. s. p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva ani z § 239 O. s. p., najvyšší súd odmietol procesne neprípustné dovolanie oprávnenej podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

V dovolacom konaní úspešnej povinnej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Najvyšší súd nepriznal povinnej náhradu trov dovolacieho konania, pretože nepodala návrh na ich priznanie (§ 151 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.